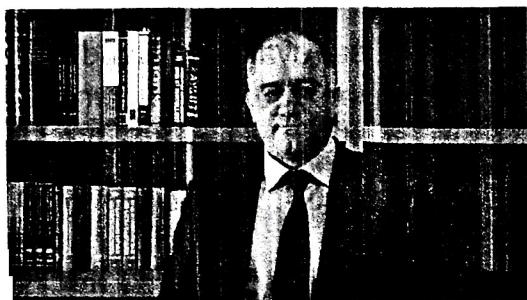

Müəlliflik qonorarının və roylətinin məcburi dövlət sosial siğorta ödənişlərinə cəlb olunması

Müəlliflik haqqı və ya qonorar ilə royləti arasındaki fərq və oxşarlıqlar vergi ödəyicilərində bəzi sualların yaranmasına səbəb olur. Həmin suallara "vergiler.az" üçün sərbəst auditor Altay Cəfərov aydınlıq gətirib.

"Sosial siğorta haqqında" qanunun 15-ci maddəsinə əsasən, məcburi dövlət sosial siğorta haqqı, bəzi gəlir növləri istisna olunmaqla, əmək ödənişinin və gəlirlərin bütün növlərinə hesablanır. İstisnalardan biri də muzdlu işə və sahibkarlıq fealiyyətinə aid olmayan gəlirlərdir (faiz gəliri, dividend, əmlakın icarəyə verilməsindən gəlir, royləti (müəlliflik qonorarı istisna olmaqla).

Qanunun 14.5.4-cü maddəsində isə göstərilir ki, müəlliflik qonorarı ödəyən hüquqi və fiziki şəxslər üçün ödəmə mənbəyindən tutulmaqla - hesablanmış qonorar məbləğinin 15 faizi miqdarında məcburi dövlət sosial siğorta haqqı ödənilməlidir.

Bəs müəlliflik qonorarı royləti sayılırmı?

Müəlliflik qonorarı ilə bağlı məsələlər "Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında" qanunla tənzimlənir. Ədəbiyyat, audio, kino və s. əsərlərinin müəllifləri yaratdıqları əsərlərdən digər şəxslərin istifadə etməsi üçün qonorar alırlar, yaxud digər şəxslər belə əsərlərin yaradılmasını sıfariş edir və müəlliflər bunu yaradırlar, amma mülkiyyət (müəlliflik hüququ) onu yaradanda qalır. Odur ki, nəticə etibarilə qonorar royləti anlayışına uyğun gəlir.

"Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında" qanunun 4-cü maddəsində müəlliflik hüququna aid olan əsərlərin geniş siyahısı verilib. Hətta program təminatının yaradılması da müəlliflik hüququna aid edilib.

Ona görə də roylətiyə aid xidmətlərin siyahısında göstərilən əsərlərin çoxuna görə alınan ödənişlər müəlliflik qonorarına aid edildiyindən vergi ödəyiciləri bu məsələdə diqqətli olmalıdır. Bəzi xidmətlər müəlliflik qonorarına aid olmasa da, royləti sayılır.

Nəticə olaraq roylətiyə görə ödəniş aparanda ilkin olaraq bunun müəllif qonorarı sayıldığı, yoxsa ümumi halda royləti olduğu müəyyənləşdirilməlidir.

Misal: "AA" MMC 2022-ci ilin mart ayında fiziki şəxsə sıfariş verdiyi kitaba görə müqavilə əsasında 2.000 manat qonorar hesablaşdırıb (müəlliflik hüququ fiziki şəxsə qalıb). "AA" MMC tərəfindən bu vəsait 2022-ci ilin aprel ayında ödənilib.